

KAZ

משרד עורכי דין זרקו זמיר

כך תימנעו מהסתבכות עם חשבוניות פיקטיביות

מאת עו"ד קרן זרקו זמיר

קבלן או בעל עסק בתחום הבנייה והשיפוצים?

המדריך הזה הוא בשבילך!

כל בעל עסק תוהה כיצד הוא יכול להימנע מתשלומים לרשויות המס או לכל הפחות להקטינם בצורה משמעותית. באופן מפתיע, אחת השיטות הנפוצות להעלמת מס בישראל אינה 'הסתרה של הכנסות' כי אם 'דיווח כוזב על הוצאות' באמצעות ניכוי או קיזוז חשבוניות מס פיקטיביות במטרה להימנע מתשלומי המס. מדובר בעבירה פלילית ברורה וחמורה על חוקי המס, ומי שמעורב בה עומד בפני סכנה של שומה כספית, הליך פלילי ועונשים כבדים הכוללים לרוב גם מאסר בפועל.

תופעת ה"חשבוניות הפיקטיביות" הפכה כבר ל'מכת מדינה', ולפי משרד המשפטים היקפה הוא מיליארדי שקלים בשנה - והיא מדורגת ברמת חומרה 5 במדרג הערכת הסיכונים הלאומית בתחום הלבנת הון. רק לשם ההשוואה, סחר בסמים מוגדר כרמה 4 בלבד. וכשהתופעה כה נרחבת - ההסתברות שהיא תגיע גם אליכם, גבוהה.

בשנים האחרונות החל מעקב מיוחד של רשות המסים אחר קבלנים המגישים חשבוניות פיקטיביות, היות והמאפיינים הייחודיים של קהל העוסקים בענף הבנייה, ובעיקר כמות הידיים שמחליפות החשבוניות בדרך באמצעות קבלני משנה, הופכת את אלו בעיני הרשות ל'מועדים לפורענות' בכל הקשור לזיוף חשבוניות.

במדריך זה נסביר מהן חשבוניות פיקטיביות על סוגיהן השונים, מה הסכנות הטמונות בהן, כיצד להתגונן מפניהן, ומדוע ענף הקבלנות והבנייה זוכה ל'התייחסות מיוחדת' מרשות המסים בכל הקשור לתופעה.

תוכן עניינים:

1. [רשות המסים מחפשת את הקבלנים](#)
2. [מה זו בעצם חשבונית פיקטיבית?](#)
3. [הסכנה הגדולה בחשבוניות זרות](#)
4. [אי ידיעה והסתמכות על מייצגים](#)
5. [כשרשות המסים דורשת ממך את כל הכסף בחזרה](#)
6. [אל תבנו על הדיווח המקוון של מע"מ](#)
7. [ההליך הפלילי והאזרחי](#)
8. [ככה מזהים חשבוניות פיקטיביות](#)
9. [לסיכום – אז מה עושים אם הסתבכתם?](#)
10. [זכרו – כקבלנים, אתם נמצאים בסיכון גבוה!](#)

[אודות משרד עורכי דין זרקו זמיר](#)

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

רשות המסים מחפשת את הקבלנים

1

1. רשות המסים מחפשת את הקבלנים

עוסקים בענף הבנייה?

זהירות: אתם עלולים ליפול ברשת של רשות המסים, ש"מחפשת" את הקבלנים על עבירות מס, בדגש על חשבוניות פיקטיביות.

י' הוא קבלן, שבוקר אחד קיבל ממע"מ דרישת תשלום על סך 680 אלף שקל, בגין שומת תשומות שהוצאה לו בגין קיזוז חשבוניות מס שהוצאו שלא כדין. במהלך החקירה שלו, התברר שי' עבד עם מתווך שייצג קבלני משנה שונים, והוא זה שהעביר לו את החשבוניות – עבור עבודות שבאמת התקיימו.

י' אף דיווח על החשבוניות למע"מ באופן מקוון – תהליך שאמור לכאורה להציף כל בעיה בחשבונית, אם קיימת כזו. אבל לרשות המסים זה לא הספיק.

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

רשות המסים טענה שלקבלן אין הסכמי עבודה חתומים מול קבלני המשנה השונים (איתם התקשר בהסכם בעל פה), אין לו הוכחות לזהותו של האדם שעבד מולו וסיפק לו את החשבוניות, ומכיוון שלא בדק את הקשר בין האדם שסיפק לו את החשבוניות לחברות שהוציאו אותן – מדובר בחשבוניות פיקטיביות שאינן מותרות בניכוי, ועליו לשלם את המע"מ עבורן.

י' נדרש לשלם את המע"מ על החשבוניות שנוכו שלא כדין, בגובה של 680 אלף שקל. במישור הפלילי, התיק הועבר למחלקה המשפטית של מע"מ, לצורך שקילה של הגשת כתב אישום כנגד י'.

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

keren@keren-law.co.il

[03-6354090](tel:03-6354090)

[054-5946363](tel:054-5946363)

אם העבודות שעבורן הוצאו החשבוניות אכן
בוצעו - מדוע הקבלן חויב לשלם את המע"מ
על החשבוניות?

הסיבה היא שגם כאשר החשבוניות שנוכו על ידי
הקבלן משקפות עסקאות אמיתיות, החשבוניות
הוצאו שלא כדין, ולכן הן אינן מותרות לניכוי.
בדרך כלל, קבלנים לא מודעים לנקודה חשובה
זו, ולא פעם הם מסתבכים כהוגן כשהם נאלצים
לשלם סכומי עתק למע"מ, ובנוסף עומדים מול
סכנת כתב אישום.

[לפרק הבא <<](#)

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

keren@keren-law.co.il

[03-6354090](tel:03-6354090)

[054-5946363](tel:054-5946363)

מה זו בעצם חשבונית פיקטיבית?

2

2. מה זו בעצם חשבונית פיקטיבית?

חשבונית פיקטיבית היא חשבונית שהוצאה שלא כדין. זה אומר שהשירות שעבורו היא ניתנה כביכול לא התקיים, או התקיים במחיר שונה, או שהחברה שעל שמה החשבונית, זרה למוציא החשבונית.

את החשבוניות הפיקטיביות נהוג לחלק לשלושה סוגים:

א. **חשבונית פיקטיבית קלאסית.** חשבונית שאינה משקפת כל עסקה ו/או שירות. מדובר בחשבונית שלא עומד מאחוריה דבר, וכל תכליתה היא להגדיל את ההוצאות ואת מס התשומות של מקבל החשבונית.

ב. **חשבונית מנופחת.** חשבונית אשר משקפת עסקה אמיתית בין הצדדים לעסקה, אך

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

הסכום הנקוב בחשבונית גבוה מהסכום
האמיתי של העסקה.

ג. **חשבונית זרה.** חשבונית אשר משקפת עסקה
אמיתית לחלוטין, אך אינה מונפקת על ידי
מבצע העבודה ו/או מספק השירות.
החשבונית הזרה למעשה מאפשרת למקבל
אותה לנכות את מס התשומות הכלול בה,
וזאת מבלי שמנפיק החשבונית ישלם במקביל
את מס העסקאות העולה ממנה, גם אם מנכה
החשבונית שילם למוכר את כל המס, והדבר
נעשה ללא ידיעתו של מנכה החשבונית.
חשבוניות זרות נפוצות במיוחד במקצועות
בהם יש עבודה רבה עם 'מתווכים' וקבלני
משנה.

[לפרק הבא <<](#)

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

הסכנה בחשבוניות זרות 3

3. הסכנה הגדולה בחשבוניות זרות

א. חשבונית זרה - איך זה עובד?

ניקח לדוגמא את יעקב, קבלן שנעזר בשירותים של קבלן משנה - משה. יעקב שילם כסף למשה עבור שירותיו, ומשה הוציא ליעקב חשבונית מס על התשלום, כולל המע"מ, מטעם "חברת משה ובניו". יום אחד, התברר כי החשבוניות שמסר משה ליעקב כלל לא היו חשבוניות מס של משה, אלא של חברה אחרת עם שם מטעה.

איך זה קרה? למשה אין תיק ברשות המסים, ולכן הוא סיפק ליעקב חשבוניות של חברה אחרת - "חברת משה ובניו בע"מ", מבלי שיעקב יהיה מודע לכך. יעקב, לכאורה, עשה מה שכל קבלן סביר היה עושה: הוא בדק את אישורי ניהול הספרים וניכוי מס במקור של החברה, וכך וידא כי אכן קיימת כזו חברה, שהיא פעילה ויש לה תיק ברשות המסים, וכן את האישורים הנדרשים. הוא מקבל את החשבוניות ומנכה עבורן מס בידיעה שהכל תקין וחוקי.

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

אבל לפתע, הוא מוצא את עצמו במרכז חקירה של רשות המסים, ומסתבר שהחשבוניות שיעקב ניכה במשך שנים, למעשה הוצאו שלא כדין – כי משה לא היה רשאי להוציא חשבוניות של "חברת משה ובניו בע"מ", ולמעשה למשה אין שום קשר לחברת משה ובניו בע"מ שהפיקה את החשבוניות.

חשבוניות מסוג זה מכונות "חשבונית זרה", המשקפת עסקה שהתקיימה בפועל בין שני צדדים, ושולמה עבורה התמורה האמיתית. הדבר היחיד שאינו אמיתי בה הוא שמספק השירות מוציא חשבונית זרה לו – שאינה שלו, והוא לא מורשה להוציא אותה.

ב. למה חשבונית זרה כל כך מסוכנת?

כאשר מדובר בחשבונית פיקטיבית קלאסית, שהיא מומצאת לחלוטין או מנופחת – שני הצדדים בעסקה, מוציא החשבונית והמקבל שמנכה מס עבורה, יודעים שמדובר במרמה – שכן החשבוניות לא משקפות עסקה אמיתית,

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

או מנפחות את השווי שלה. לכן, בתיקים אלה, לצד הליכי ביקורת שיובילו לשומות, כפל מס ופסילת ספרים, יש סיכוי גבוה גם להגשת כתב אישום פלילי.

לעומת זאת, חשבונית זרה אינה מחייבת ידיעה של צדדים נוספים לזה שהוציא את החשבונית, ודורשת תחכום רב הרבה יותר, מה שמקשה מאוד הן על מקבלי החשבוניות והן על רשות המסים עצמה. היות וניתן כיום למצוא את כל הפרטים על חברות ועוסקים באתר רשות המסים, כבר לא מסתפקים נותני השירותים שמספקים לקבלנים חשבוניות זרות בהמצאת חברות שאינן קיימות, כדי למנוע מצב בו מקבלי החשבוניות יגלו את המרמה; במקום זאת, הם משתמשים בשם של חברות או עוסקים שחיים וקיימים, אשר גם מחזיקים תיק פעיל ברשות המסים, וכן אישורי ניהול ספרים וניכוי מס במקור.

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

keren@keren-law.co.il

[03-6354090](tel:03-6354090)

[054-5946363](tel:054-5946363)

כך, מן הבחינה האישית, בעל עסק שבודק את החברה שמופיעה בחשבונית שקיבל באתר רשות המסים, רואה שהכל תקין, לכאורה, ואין לו סיבה לפקפק באמינות שלה או של מוציא החשבונית. ואם אכן הייתה זו חשבונית פיקטיבית, בעל העסק כלל אינו יודע שלרוב נדרש ממנו לבצע בדיקות נוספות, אחרת הוא מסתבך בעצמו בפלילים, גם אם לא היה מודע לזיוף כלל.

ומן הבחינה הציבורית, החשבוניות הזרות יוצרות לרשות המסים מצג מעוות של תמונת המס הכללית, היות ויוצאות חשבוניות שהן לכאורה אמיתיות, מחברות שרירות וקיימות, אך בפועל הן לא משקפות את המציאות.

בהתאם, הענישה בתחום הולכת והופכת חמורה יותר, במטרה למגר, ככל הניתן, את התופעה.

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

keren@keren-law.co.il

[03-6354090](tel:03-6354090)

[054-5946363](tel:054-5946363)

ג. איך אפשר לוודא שהחשבונית שקיבלתם אינה זרה?

למעשה, הדרך היחידה שבה יכול אדם לוודא את תקינות החשבונית היא לערוך חקירה פרטית של ממש - כדי להיות בטוח שמוציא החשבונית תחת שם של חברה מסוימת אכן קשור אליה, ומוציא את החשבונית מטעמה.

לפי החלטות בתי המשפט בישראל, מי שמבקש לנכות חשבוניות שקיבל עבור הוצאותיו צריך לוודא כי מדובר בחשבוניות מס שהוצאו כדין.

זוהי נקודה מהותית, היות וחשוב להבין כי רשות המסים מטילה אחריות לבדיקת החשבונית גם על מקבל החשבונית, גם אם זה פעל בתמימות, ללא ידיעה וללא כוונה פלילית כלל.

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

keren@keren-law.co.il

[03-6354090](tel:03-6354090)

[054-5946363](tel:054-5946363)

ד. מהן אותן בדיקות נדרשות?

ביהמ"ש קבע כי על מקבל החשבונית לבצע את כל הפעולות הבאות:

- לבדוק את זהותו של מי שנתן לו את החשבונית (באמצעות ת"ז).
- לבדוק את מספר העוסק או החברה.
- לוודא כי מי שסיפק את החשבונית הוא באמת הבעלים של החברה / העוסק.
- אם מדובר בחברה - צריך להנפיק תדפיס של רשם החברות אודות החברה ולוודא כי נותן החשבונית הוא אכן הבעלים לפי התאמת תעודת זהות.
- אם נותן החשבונית אינו הבעלים - יש לדרוש מבעלי החברה לתת ייפוי כוח לאדם זה, המעיד על כך שהוא מורשה מטעם החברה, כמנהל או כמורשה חתימה.
- מומלץ ליצור קשר עם בעלי החברה, כדי לוודא כי האדם שמספק לנו את השירותים הוא אכן נציג של

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

keren@keren-law.co.il

[03-6354090](tel:03-6354090)

[054-5946363](tel:054-5946363)

החברה ולא מתחזה, וכי האישורים ו/או ייפויי הכוח אינם מזויפים.

• אם נותן החשבונית הוא הבעלים, אך בפועל מי שעובד מולנו בשטח הוא אדם אחר – צריך לדרוש הסברים ומסמכים על קשרי העבודה ביניהם, כך שתהיה "סגירת מעגל" בין כל האנשים שנוגעים לעבודה ולחשבונית.

• חשוב לחתום על הסכמים בכתב עם קבלני המשנה.

• יש לשלם בצ'קים למוטב בלבד.

הדבר החשוב ביותר שיש לזכור הוא כי מי שמבקש לנכות חשבונית צריך לנקוט אמצעים סבירים כדי לוודא כי החשבונית שניתנה לו הוצאה כדין, ואם לא יעשה כך ויתברר שקיבל חשבונית זרה – המע"מ על החשבונית שניכה לא יוכר לו, והוא יידרש לשלם אותו מכיסו.

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

keren@keren-law.co.il

[03-6354090](tel:03-6354090)

[054-5946363](tel:054-5946363)

על כן, מומלץ לבדוק באופן יסודי, ברור וחד-משמעי את הקשר בין מי שעובד מולנו בשטח למוסר החשבונית ולבעלי החברה, ולתעד את כל הבדיקות והקשרים באמצעות אסמכתאות.

פעולות בדיקה אלה מצריכות זמן ומאמץ רב - והקבלנים כלל אינם מודעים לכך שבנוסף לעבודתם השוטפת, עליהם לבצע גם תחקיר על כל חשבונית וחשבונית. מבחינת הקבלנים, הייתה עסקה, הם שילמו תמורה ומקבלים חשבונית מחברה קיימת, אמיתית ומדווחת, ואין להם שמץ של מושג שמי שנותן להם את החשבונית לא באמת קשור לחברה.

כך הם מתנהלים לפחות עד שמע"מ מתחילים בביקורת או בחקירה - ואז הקרקע נשמטת תחת רגליהם והם מוצאים עצמם מנהלים מלחמת עולם מול מע"מ, גם במישור כספי ולעיתים אף במישור הפלילי. וכל זה, ללא עוול בכפם, ללא שום כוונה לרמות אף אחד, ומבלי שהרוויחו מהעניין אפילו שקל אחד.

[לפרק הבא <<](#)

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

אי ידיעה והסתמכות על מייצגים

4

4. אי ידיעה והסתמכות על מייצגים

א. גם אם אתם לא יודעים מהי חשבונית פיקטיבית, זה לא אומר שיצאתם מכלל סכנה.

לפי הפסיקה, העובדה שאדם פעל בתום לב ולא ידע שהוא מקבל חשבונית פיקטיבית, אינה פוטרת אותו מחיובי שומות. יהיה עליו להוכיח כי נקט בכל האמצעים הסבירים כדי לוודא את זהות נותן השירות ואת הקשר בינו לבין החשבוניות, וכי וידא שמי שהעביר לו את החשבוניות היה מוסמך לכך.

במישור הפלילי הנטל על המדינה כבד יותר, כי לצורך הרשעה בהליך פלילי בגין עבירות של ניכוי חשבוניות פיקטיביות, על המדינה להוכיח כי החשוד ידע שהחשבוניות פיקטיביות. במקרה זה, הענישה עשויה להגיע גם למאסר בפועל.

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

כדי להגיע להרשעה פלילית, המדינה צריכה להוכיח ידיעה – ולשם כך, די גם שהראיות יעידו על כך שהקבלן ידע כי מדובר בחשבוניות שלא הוצאו כדין. לדוגמא, אם מי שסיפק את השירות אינו קשור למוציא החשבונית (זר לחשבונית) – יהיה קיים סיכון ממשי להרשעה, באם לא התבצעה בדיקה לבדיקת הקשר בין ספק השירות למוציא החשבונית.

רשות המסים עושה מאמצים אדירים כדי למגר את תופעת החשבוניות הפיקטיביות בישראל. לכן, הקבלן, שהוא הקורבן, עשוי לסבול נזק גדול כשמדובר בחשבוניות פיקטיביות – בין אם בכך שיידרש לשלם שומה עבורן, ובוודאי אם בכך שיעמוד בפני הליך פלילי בגינן.

זה בדיוק מה שקרה גם לא', בעל עסק לשיפוץ ותחזוקת מבנים, שקיבל מאדם שסיפק לו פועלים כמה עשרות חשבוניות, בסכום של יותר

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

מ-2 מיליון שקל, מהן ניכה מסים בגובה של יותר מ-300 אלף שקל. בדיעבד, התברר כי החשבוניות הללו היו פיקטיביות - וא' הואשם בעבירה פלילית, אף שלא ידע על כך דבר, רק בגלל שלא ביצע את כלל הבדיקות הנדרשות.

ומה צפוי למי שהסתבך עם חשבונית פיקטיבית? רשות המסים מגבירה כל העת את מאבקה בעברייני מס, כחלק ממהלך עולמי למאבק בהון שחור, ועברייני החשבוניות הפיקטיביות אינם יוצאים מן הכלל. בהתאם, מגמת הענישה בעבירות אלה היא הטלת עונש מאסר בפועל, בצירוף מאסר על תנאי וקנס גבוה. הרציונל הוא פשוט - המדינה מפסידה מיליארדים בגלל חשבוניות פיקטיביות, ולכן היא עושה הכל כדי להפסיק את השימוש בהן ולמגר את התופעה.

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

keren@keren-law.co.il

[03-6354090](tel:03-6354090)

[054-5946363](tel:054-5946363)

ב. הסתמכות על מייצגים אינה תמיד מספקת

כפי שכבר הוסבר, הקבלנים בישראל לרוב אינם יודעים שמוטלת עליהם האחריות לביצוע בדיקות מדוקדקות של חשבוניות, אחרת הם עשויים לעמוד לדין פלילי, גם בהיעדר כוונה.

אותם קבלנים סומכים לעתים קרובות על רואי החשבון ויועצי המס שלהם - שגם הם פעמים רבות, לא מכירים את החובות המוטלות על הקבלנים, לפני שהם מגישים את החשבוניות כתשומות בדו"ח המע"מ. לרוב, ההנחיה היחידה שהם מקבלים היא לבדוק שהחברה קיימת ופעילה, ושיש לה אישורי ניהול ספרים וניכוי מס במקור.

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

keren@keren-law.co.il

[03-6354090](tel:03-6354090)

[054-5946363](tel:054-5946363)

ואם אנשי המקצוע לא יודעים להזהיר אותם –
כיצד יידעו הקבלנים ממה עליהם להיזהר?

נקודה זו רק מעלה את החשיבות לכך כי יש
ליצור מודעות בקרב הקבלנים באשר לאחריות
הנדרשת מהם, ויפה שעה אחת קודם.

[לפרק הבא <<](#)

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

keren@keren-law.co.il

[03-6354090](tel:03-6354090)

[054-5946363](tel:054-5946363)

**כשרשות המסים
דורשת ממך את כל
הכסף בחזרה**

5

5. כשרשות המסים דורשת ממך את כל הכסף בחזרה

וכך, יום בהיר אחד, אותם קבלנים – אזרחים נורמטיביים, שרק מבקשים להתפרנס – נדרשים לשלם מאות אלפי שקלים ואף מיליונים מכיסם, בשל העובדה שלטענת המדינה הם לא נקטו בכל האמצעים הסבירים לבדיקת החשבוניות, ורשות המסים דורשת מהם להחזיר את כל הכסף.

על פי רוב, גם כאשר התיק מתחיל כתיק ביקורת בתחנת המע"מ, הקבלן נחקר תחת אזהרה, והגרסה שהוא מוסר משמשת את מע"מ גם כדי להוציא לו שומה, וגם כדי לפתוח בהליך פלילי נגדו. במסגרת ההליך הפלילי, התיק עובר למחלקה המשפטית שבוחנת את האפשרות להגשת כתב אישום. במקרה הטוב מסתיים ההליך הפלילי בהמרתו בכופר, ובמקרה הרע בהגשת כתב אישום פלילי .

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

כך קרה לקבלן א', שחויב בשומת תשומות של 700 אלף שקל עבור חשבוניות שהתגלו כפיקטיביות-זרות. הוא ערער על כך לבית המשפט המחוזי, שלא קיבל את הערעור והפך את השומה לסופית וחלוטה. ואם לא די בכך, נגד א' הוגש גם כתב אישום.

לאחר שלוש שנות מאבק, זוכה א' מכל אשמה פלילית, אך השומה נותרה באותו גובה – והוא נאלץ בלית ברירה לפנות להליכי פשיטת רגל.

[לפרק הבא >>](#)

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

keren@keren-law.co.il

[03-6354090](tel:03-6354090)

[054-5946363](tel:054-5946363)

אל תבנו על הדיווח המקוון של מע"מ

6

6. אל תבנו על הדיוח המקוון של מע"מ

קבלנים רבים תולים את תקוותם בדיוח המקוון של מע"מ, ומאמינים שאם יש בעיה בחשבוניות שהם מנכים, המערכת הממוחשבת תתריע על כך - אך זוהי טעות שעלולה לעלות ביוקר.

ראשית, אם החברה או העוסק שסיפקו לכם את החשבוניות לא מדווחים באופן מקוון, המערכת כלל לא יכולה לעשות את ההצלבות בין הדיווחים.

שנית, קיימת אפשרות שהחברה שמפיצה את החשבוניות הפיקטיביות רשומה ופועלת עם תיק מסודר ברשות המסים וכן מדווחת על החשבוניות שקיבלתם, אך בפועל חברה זו ריקה מתוכן. כלומר, גם אם במערכת המקוונת של מע"מ החשבוניות של החברה הן תקינות, בפועל אותה חברה פועלת באמצעות קיזוז חשבוניות פיקטיביות של חברות אחרות שאף הן לכאורה קיימות ומדווחות.

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

אבל איך זה קשור אליכם הקבלנים? ננסה להמחיש. אם לדוגמא פלוני מבצע עבורכם עבודות וחברה מסוימת סיפקה לכם חשבוניות מטעמה עבור עבודתו, ולא בדקתם את הקשר בין אותו הפלוני לבין החברה (כמו היותו בהסכם עמה, או היותו מיופה כוח מטעמה), אזי תוכלו לעמוד לדין על כך שלא ביצעתם את הבדיקות הנדרשות. מדוע? היות ורשות המסים מטילה על 'מקבלי החשבוניות' נטל כבד של אחריות לבדיקת תקינות וחוקיות החשבוניות שקיבלו, וזה כולל את בדיקת הקשר בין זהות נותן השרות לבין החברה שהנפיקה את החשבוניות. ושלישית, מומלץ כי תיקחו את גורלכם בידיכם ולא תסמכו על אף אחד אחר, גם לא על המדינה, היות ובסופו של דבר, האחריות הפלילית היא על כתפיכם.

[לפרק הבא <<](#)

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

ההליך הפלילי והאזרחי

7

7. ההליך הפלילי והאזרחי

א. קיבלתם הודעה על פתיחת הליך פלילי נגדכם? יש מה לעשות

כדי להימנע מהרשעה פלילית, קיימת אפשרות של תשלום כופר כספי לרשות המסים על ידי הנאשם. זאת, לאור שיקולים שונים כגון חומרת העבירה, נסיבות ביצוע העבירה, נסיבות חייו של הנאשם, הסרת המחדלים וכדומה.

הכופר מהווה, עם אישורו, חלופה להליך הפלילי, ובמקרים של עבירות הקשורות לחשבוניות פיקטיביות משמעותו רבה, היות וכאמור – תיקים אלו מסתיימים לרוב בעונשי מאסר בפועל ובקנסות כבדים.

את הבקשה להליך כופר מומלץ להגיש באמצעות עורך דין מומחה לתחום המסים המכיר היטב את נושא החשבוניות הפיקטיביות.

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

ב. ההליך האזרחי: שומות, כפל מס ופסילת ספרים

במקרים של עבירות מע"מ, במקביל להליכים הפליליים ננקטים נגד העבריין גם הליכים במישור האזרחי כמו הוצאת שומות, [פסילת ספרים](#), כפל מס וכדומה. כאשר מדובר על הוצאה או ניכוי של חשבוניות פיקטיביות במודע ובכוונה – על הנאשם מוטל כפל מס, כך שעליו לשלם סכום המהווה פי שניים מהמס המקורי.

חשוב לדעת כי המס שנקבע לתשלום אינו סוף פסוק וניתן לנהל עליו משא ומתן עם רשות המסים. כמו כן, המס שייקבע לבסוף עשוי להשפיע גם על סכום כופר המס שייקבע, באם תבחרו לפנות להליך זה.

כך למשל, ג', בעל בית קפה בתל אביב, נחשד בניכוי חשבוניות פיקטיביות בסך מע"מ של כ- 120 אלף שקלים. לאחר שנפתחה נגדו חקירה

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

והתקבלה הודעה על הגשת כתב אישום נגדו, הוגשה עבירו בקשה להמרת ההליך הפלילי בכופר כספי. בנוסף להודעה על הגשת כתב אישום פלילי נגדו, על ג' הוטל לשלם 240 אלף שקל, בטענה כי קיזז את החשבוניות הפיקטיביות בידיעה ובכוונה.

לאחר שהוכח כי סך המע"מ של החשבוניות היה נמוך יותר ממה שסברה רשות המסים - 100 אלף שקל, וכי ג' לא ידע שהחשבוניות שקיזז היו שלא כדין - כפל המס בוטל, ובמקומו הוצאה שומת תשומות על סך 100 אלף שקל בלבד.

לאחר שהופחת המס לתשלום, הופחת משמעותית גם סכום הכופר שנאלץ ג' לשלם כדי לבטל את ההליך הפלילי נגדו.

[לפרק הבא <<](#)

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

לסיכום - כך תזהו חשבוניות פיקטיביות

8

8. לסיכום - כך תזהו חשבוניות פיקטיביות:

א. בעת קבלת חשבונית, כדאי לבחון אותה היטב ולוודא שהפרטים הרשומים בה תואמים את פרטי העסקה שבוצעה בפועל.

ב. כדאי לבדוק באתר רשות המסים את פרטי החברה – כדי לוודא שהיא אכן קיימת, וכי יש לה אישורי ניהול ספרים וניכוי מס תקינים ותקפים.

ג. מומלץ לוודא שהאדם שעומד מולכם הוא אכן נציג רשמי של החברה החתומה על החשבונית או בעל החברה עצמה, באמצעות תעודת זהות או ייפוי כוח, ובדיקה ברשם החברות מיהו בדיוק בעל המניות בחברה. בכל מקרה מומלץ להיפגש עם בעל החברה עצמו.

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

keren@keren-law.co.il

[03-6354090](tel:03-6354090)

[054-5946363](tel:054-5946363)

ד. כדאי לתעד ולשמור את כל המסמכים הקשורים בעסקאות, כגון חוזים שחתמתם מול הצד השני.

ה. התייעצו עם אנשי המקצוע שלכם ותעדו את תשובתם. אם רואה החשבון, יועץ המס או מנהל החשבונות בדקו חשבוניות "חשודות" לבקשתכם, שמרו את ההתכתבויות בנושא באופן מסודר.

ו. סמכו על האינטואיציות שלכם. אם אתם מרגישים שספק מתנהל באופן מחשיד, אינו משיב לשאלות, מתחמק מלהעביר אישורים, או שיש שרשרת ארוכה של "אנשי אמצע" ביניכם לבין בעל החברה – תתעקשו לקבל תשובות. אי הנעימות מול הספק כיום היא כלום לעומת אי הנעימות שעשויה לעמוד מולכם בהליך פלילי מחר.

[לפרק הבא <<](#)

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

9 מה עושים אם הסתבכתם עם חשבונית פיקטיבית?

9. מה עושים אם הסתבכתם עם חשבוניות פיקטיביות?

איך צריך לפעול אזרח שומר חוק שהקפיד ובדק, אך בכל זאת קיבל חשבונית פיקטיבית? במקרה כזה, יש לפנות בהקדם האפשרי לייעוץ משפטי – כדי למזער את הנזקים שכבר התרחשו, וכדי לבנות תוכנית פעולה שתאפשר להוכיח כי לא היתה כל כוונה להעלים מס.

קחו לדוגמא את א', שהזכרנו מוקדם יותר והואשם בניכוי חשבוניות פיקטיביות בסכום של יותר מ-300 אלף שקלים. בבית המשפט הוסבר כי א' לא ידע ולא חשד שהחשבוניות פיקטיביות, שכן הן ייצגו עסקאות אמיתיות. בנוסף, א' העביר אותן לבדיקת יועץ המס שלו – שלא גילה כל בעיה בחשבוניות.

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

בזכות טענות אלו ואחרות, קבע בית המשפט כי א' זכאי, מאחר שכלל לא ניסה להעלים מס, לא חשד בדבר ולכן לא נושא באחריות הפלילית לעבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

גם מי שהשתתף מרצונו בהעלמת מס, יכול לא פעם "לצאת בזול" בעזרת ייצוג משפטי הולם, כמו למשל ר', שהעלים מס בגובה 1.5 מיליון שקלים באמצעות חשבוניות פיקטיביות. במקרה זה הוכח בבית המשפט כי ר' לא היה מודע לחומרת העבירה שהוא מבצע, וכי למעשה היה "בובת קש" של צד שלישי. בנוסף, הוזכר מצבו הרפואי הקשה.

בית המשפט התחשב בטענות אלו – וגזר על ר' 18 חודשי מאסר על תנאי בלבד.

[לפרק הבא <<](#)

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

keren@keren-law.co.il

[03-6354090](tel:03-6354090)

[054-5946363](tel:054-5946363)

**זכרו - כקבלנים,
אתם נמצאים
בסיכון גבוה!**

10

10. זכרו - כקבלנים, אתם נמצאים בסיכון

גבוה!

כל בעל עסק נמצא בסכנה של הסתבכות בעבירות מס - אך ענף הבנייה, והקבלנות בפרט, הם תחומים החשופים יותר לבעיות מעין אלה, בדגש על חשבוניות פיקטיביות זרות. זאת, בשל אופי העבודה הקבלנית המאפיינת את התחום, כשלעתים במקום אחד עובדים כמה קבלני משנה, המעסיקים קבלני משנה משלהם, בשרשרת ארוכה של חברות וקבלנים, שקשה מאוד לעקוב אחריה ולוודא את תקינותם של כל חשבונית וחשבונית. קושי נוסף טמון בעבודה הרבה עם מגזרי המיעוטים ועם עובדים זרים.

ישנם עוסקים וחברות בתחום הבנייה, עבודות הפיתוח, השלד והגמר, שאין להם תיק מסודר ברשות המסים - ומאחר שהם יודעים שאיש לא

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

יסכים להעסיק אותם ללא חשבוניות, הם דואגים לספק לקבלן שמולו הם עובדים חשבוניות, אך מדובר בחשבוניות שהוצאו שלא כדין. כאמור, פעמים רבות קבלני משנה שאין להם תיק ברשות המסים מדפיסים חשבוניות בבית דפוס על שם חברה אמיתית, פעילה ומדווחת, אלא שבינם לבין החברה אין כל קשר. הם פשוט "מתלבשים" עליה, מבלי שבעלי החברה האמיתית יודעים על כך.

כך יוצא שכאשר מקבל החשבונית בודק את החברה, את אישור ניהול ספרים ואישור ניכוי מס במקור, הכל נמצא תקין.

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

keren@keren-law.co.il

[03-6354090](tel:03-6354090)

[054-5946363](tel:054-5946363)

אודות משרד עו"ד זרקו זמיר

משרד עו"ד זרקו זמיר הוא משרד מומחה לתחום המסים, ומעניק שירותי יעוץ וייצוג משפטי לנחקרים, חשודים ונאשמים בעבירות מס, הלבנת הון ועבירות צווארון לבן. למשרד ניסיון רב בהתנהלות מול רשות המסים ובתי המשפט, וייצוג קבלנים ובעלי עסקים בענף הבנייה בתיקי עבירות מס וחשבוניות פיקטיביות. המשרד אף מעביר הרצאות אודות 'זיהוי והתמודדות עם חשבוניות פיקטיביות' לקהלים ייעודיים ברחבי הארץ, בדגש על התאגדויות קבלנים וחברות בנייה.

המשרד מנוהל על ידי עו"ד קרן זרקו זמיר, המתמחה בטיפול בתיקים בתחום המסים, יוצאת פרקליטות מיסוי וכלכלה, חברה בוועדת איסור הלבנת הון ובוועדת מסים, מע"מ ומכס של לשכת עורכי הדין.